ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىم ئاخبارات ئەسەرلىرىدىن تاللانما (2)

ئارمانلار يىلىنجايدۇ

شىنجاڭ ياشلار-ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى

ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم ئاخبارات ئەسەرلىرىدىن تاللانما (2)

ئارمانلار يېلىنجايدۇ

شىنجاڭ ياشلار-ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى

责任编辑：萨黛缇·萨吾提
责任校对：迪力亚尔·吐尔逊
封面设计：木拉丁·阿比提

阿不都许库尔·阿不都克里木新闻作品选（下）
燃烧的心愿（维吾尔文）

新疆青少年出版社出版
（乌鲁木齐市胜利路二巷1号 邮编：830049）
新疆新华书店发行
新疆彩印胶印厂印刷
850×1168毫米 32开本 10.625 印张
2008年7月第1版 2008年7月第1次印刷
印数：1—2500

ISBN978-7-5371-5960-9 定价:20.00元

نەشرىياتتىن

كۆزگە كۆرۈنگەن ياش مۇخبىر ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم 1969 - يىل 6 - ئاينىڭ 1 - كۈنى چاپچال ناھىيىسىدە تۇغۇلغان، 1991 - يىلى 8 - ئايدا شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى ئەدەبىيات فاكۇلتېتىنىڭ ئاخبارات كەسپىنى پۈتتۈرۈپ، شىنجاڭ گېزىتخانىسىغا خىزمەتكە چۈشكەن، ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ، ئۇيغۇرچە «شىنجاڭ گېزىتى»نىڭ گېزىت چىقىرىش بۆلۈمى، مەخسۇس بەتلەر بۆلۈمى ۋە مۇخبىرلار بۆلۈمىدە مۇھەررىر ۋە مۇخبىر بولغان. ھازىر «شىنجاڭ گېزىتى» ئۇيغۇر مۇخبىرلار بۆلۈمى ئىقتىسادىي خەۋەرلەر گۇرۇپپىسىنىڭ ئىجرائىيە مۇخبىرى، مۇدىر مۇخبىر.

ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم ئاخبارات خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان 17 يىلدىن بۇيان ئامما ئارىسىغا چوڭقۇر چۆكۈپ، قېتىرقىنىپ ئىزدىنىپ، يېڭىلىق يارىتىشقا جۈرئەت قىلىپ، 3000 پارچىدىن ئارتۇق تۈرلۈك ژانىردىكى ئاخبارات ئەسەرلىرىنى يېزىپ، نادىر ئاخبارات ئەسەرلىرى ئارقىلىق كەسىپداشلىرى ۋە ئوقۇرمەنلەرنىڭ ھۆرمىتىگە ۋە ئېتىراپ قىلىشىغا ئېرىشتى. ئۇنىڭ 60 پارچە ئاخبارات ئەسىرى مەملىكەتلىك، ئاپتونوم رايون ۋە ساھەلەر بويىچە نادىر ئاخبارات ئەسەرلىرىنى باھالاش پائالىيەتلىرىدە 1-، 2-، 3- دەرىجىلىك مۇكاپاتلارغا ئېرىشتى. بۇنىڭ ئىچىدە 12 پارچە ئەسىرى شىنجاڭ ئاخبارات مۇكاپاتىنىڭ 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا، ئۈچ پارچە ئەسىرى 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا، تۆت پارچە ئەسىرى مەملىكەت بويىچە بەش ئاپتونوم

رايون پارتىيە گېزىتلىرىنىڭ ياخشى ئاخبارات ئەسەرلىرىنى باھالاش پائالىيىتىدە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، ئۈچ پارچىسى 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. ئالاھىدە تىلغا ئېلىشقا ئەرزىيدىغىنى، ئۇنىڭ ئەسەرلىرى 1999 - يىلىدىن 2007 - يىلىغىچە ئۇدا توققۇز يىل ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئاخباراتچىلارنىڭ ئەڭ ئالىي شان - شەرىپى بولغان شىنجاڭ ئاخبارات مۇكاپاتىنىڭ 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىم 2003 - يىلى 7 - ئايدا مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى ۋە جۇڭخۇا مەملىكەتلىك ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى تەرىپىدىن «مەملىكەت بويىچە ‹سارس› قا تاقابىل تۇرۇش تەشۋىقاتىدىكى مۇنەۋۋەر مۇخبىر»، 2007 - يىلى 1 - ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن «ئاپتونوم رايون بويىچە مۇنەۋۋەر كەسپىي تېخنىكا خىزمەتچىسى» بولۇپ باھالىنىپ مۇكاپاتلاندى.

ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىم كۆرۈنەرلىك ئەمگەكلىرى بىلەن 2008 - يىلى 3 - ئايدا 2 - نۆۋەتلىك «مەملىكەت بويىچە ئون مېھرىبان مۇخبىر»نىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى، 2008 - يىلى 5 - ئايدا يەنە شەرەپ بىلەن 12 - نۆۋەتلىك «جۇڭگو ياشلىرىنىڭ 4 - ماي مېدالى»غا ئېرىشتى.

بۇ توپلاملارغا ئاپتورنىڭ ئاخبارات خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغاندىن بۇيان ئېلان قىلغان بىر قىسىم نادىر ئاخبارات ماقالىلىرى تاللاپ كىرگۈزۈلدى.

此为试读,需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com

مۇخبىرنىڭ كۆزى ۋە قەلىمى

مۇختار مەخسۇت

بۇرۇنقى زاماندا بىر شەھەرنىڭ ناھايىتى ئابرۇيلۇق بىر پادىشاھى بولغانىكەن. ئەمما ئۇنىڭ ئوڭ پۇتى سول پۇتىدىن كالتە بولۇپ، يول يۈرسە ئاقساقلايدىكەن؛ سول كۆزى جىرتاق بولۇپ، ھەمىشە قىسىلىپ تۇرىدىكەن. بىر كۈنى پادىشاھ ئۆزىنىڭ پورترېتىنى سىزدۇرماقچى بولۇپ، شەھەردىكى بارلىق رەسساملارنى ئوردىغا يىغىپتۇ ۋە كىمكى ئۇنىڭ رەسمىنى كۆڭۈلگە يارىغۇدەك سىزىپ چىقالىسا، شۇنى كاتتا تارتۇقلايدىغانلىقىنى، سىزالمىسا كاللىسىنى تېنىدىن جۇدا قىلىدىغانلىقىنى ئېيتىپتۇ. رەسساملار ناھايىتى ئىخلاس بىلەن پادىشاھنىڭ سۈرىتىنى سىزىشقا كىرىشىپتۇ. بەزىلىرى پادىشاھنىڭ قىياپىتىنى ئەينەن سىزىپتۇ، بەزىلەر پادىشاھنىڭ تەقى - تۇرقىنى ناھايىتى قاملاشقان قىلىپ ياساپ سىزىپتۇ. لېكىن، پادىشاھ بۇ رەسىملەرنىڭ ھېچقايسىسىدىن رازى بولماپتۇ - دە، رەسساملارنىڭ كاللىسىنى ئالدۇرۇۋېپتۇ. ئەڭ ئاخىرىدا قالغان بىر رەسسام سىزغان رەسىم پادىشاھقا شۇنداق ياراپتىكى، پادىشاھ ئۇنى كاتتا ئىنئاملار بىلەن تارتۇقلاپتۇ. بۇ رەسسام سىزغان رەسىمدە پادىشاھ ئوۋغا چىققاندا ئالدىغا بىر كېيىك ئۇچرىغان بولۇپ، پادىشاھ كېيىكنى ئېتىش ئۈچۈن قولىغا يانى ئېلىپ، ئوڭ پۇتىنى بىر قورام تاشنىڭ ئۈستىگە قويۇپ، سول كۆزىنى قىسقان ھالدا ئوڭ كۆزى بىلەن ئوۋنى قارىغا ئېلىۋاتقانلىقى تەسۋىرلەنگەنىكەن.

دېمەك، رەسسام ئۆزىنىڭ ئۆتكۈر كۆزى بىلەن، كۆزىتىش

ئىقتىدارى ۋە پاراسىتىگە تايىنىپ، مېيىپ پادىشاھنىڭ ئەسلىي ھالىتىنى ناھايىتى ئەپچىللىك بىلەن ئەكس ئەتتۈرۈپ، ھەم شاھ-نى رازى قىلغان، ھەم ئۆز جېنىنى ساقلاپ قالغان.

يۇقىرىقى ئۇيغۇر خەلق چۆچىكى بىزگە گەرچە ئىنسانلارنىڭ كۆزى قارىماققا ئوخشاش بولسىمۇ، لېكىن ئۇلارنىڭ شەيئىلەرنى كۆزىتىدىغان ۋە ئۇنىڭ باتىن تەرەپلىرىنى بايقايدىغان ئەقىل-پاراسەت كۆزىنىڭ ئوخشاش بولمايدىغانلىقىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ.

ئاخبارات قوشۇنىمىزدىكى مۇخبىرلاردىمۇ پادىشاھنىڭ سۈ-رىتىنى سىزغان رەسسامدەك ئالاھىدە ئۆتكۈر كۆز بولۇشى كې-رەك. مېنىڭچە، ئادەتتىكى مۇخبىر بىلەن ئۆتكۈر كۆزلۈك مۇخ-بىرنىڭ ناھايىتى زور پەرقى بولىدۇ. كۆزى ئۆتكۈر مۇخبىر كىشىلەر دائىم ئۇچرىتىپ تۇرىدىغان شەيئى - ھادىسىلەر ئارىسى-دىن باشقىلار كۆرەلمەيدىغان نەرسىلەرنى بايقىۋالىدۇ. ئۇلارنىڭ كۆزى خۇددى ئۇلترا نۇردەك توساقنىڭ ئۇ تەرىپىدىكى ئەھۋالنىڭ ماھىيىتىدىكى نەرسىلەرنى روشەن كۆرەلەيدۇ. مۇنداق «كۆز» نى ئۇلاردىكى كەسىپكە بولغان مەسئۇلىيەتچانلىقى، ساداقىتى، جاپالىق ئىزدىنىش ۋە ئۆگىنىش ئىرادىسى، پىداكارلىق روھى، ئادالەتنى ياقلاشتىكى جاسارىتى ۋە پاراسىتى ئاتا قىلغان.

كۆزى ئۆتكۈر مۇخبىر يىپيېڭى ئاخبارات پاكىتىنى كۆرۈپلا قالماستىن، يەنە شۇ پاكىتنىڭ تاشقى قىسمىدىن ئىچكى ماھىيە-تىگە چوڭقۇرلاپ كىرىپ، شۇ پاكىتلار ئارقىلىق خىلمۇخىل شەيئىلەر ئوتتۇرىسىدىكى ئىچكى باغلىنىشلارنى، ئۇنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت ۋە خەلق ئاممىسىنىڭ جانجان مەنپەئىتى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى ھەم دەۋر يۈزلىنىشىدە تۇتقان قىممىتىنى كۆرسى-تىپ بېرەلەيدۇ. شۇڭا كۆزى ئۆتكۈر مۇخبىرنىڭ ئەسەرلىرىنىڭ «تەم» ى بولىدۇ.

شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ ئاخباراتچىلىق كەسپىدە سى-

تېمىلىق ئىلىم تەھسىل قىلغان، «شىنجاڭ گېزىتى» دىكى پېشقەدەم مۇخبىر، مۇھەررىرلەرنىڭ كەسپىي تەربىيىسىنى ئالغان ئۇيغۇر ئاخباراتچىلىقىمىزدىكى ئىزباسار ياش مۇخبىر ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىمنىڭ ئاخبارات ئەسەرلىرىدە ئەنە شۇنداق مۇخبىرغا خاس ئۆتكۈر كۆز چاقناپ تۇرىدۇ. بۇ ياش مۇخبىرىمىز تېخى ئانچە ئۇزۇن بولمىغان مۇخبىرلىق مۇساپىسىدە، ئىش - پائالىيەتلىرىدىن خەلق ئۈلگە ئالغان دەۋرىمىز قەھرىمانلىرى ۋە تىپىك شەخسلەرنىڭ مۇۋەپپەقىيەت سەمەرىلىرى ھەم روھىي جۇلاسىغا ئۆز قەلىمى ئارقىلىق گۇۋاھچى بولدى. ئۇ تاللىغان تىپىك ۋەقەلەر، تېمىلار ئۈچۈن ئەتراپلىق، چوڭقۇر مۇخبىرلىق قىلىپلا قالماي، ئەسەرنىڭ ئىدىيىسى، باش - ئاخىرىنىڭ باغلىنىشى، تىلى، قۇرۇلمىسىغا ئالاھىدە كۈچ سەرپ قىلدى. شۇڭا ئۇنىڭ ئەسەرلىرىنىڭ «تەم» ى ئۆزگىچە بولدى؛ ئۇنىڭ ئەسەرلىرىدە ئوتتۇرىغا قويۇلغان مەسىلە، يۈرگۈزۈلگەن پىكىرلەردە ئۆتكۈرلۈك ۋە سەزگۈرلۈك بىلەن ۋەزىيەتنىڭ ئومۇمىي تەقەززاسى ئەكس ئەتتى. شۇڭا ئۇنىڭ ئەسەرلىرى ئوقۇرمەنلەرگە تېز تەسىر قىلدى. كەسىپداشلار ئۇنىڭغا قايىل ۋە مايىل بولدى، تەشكىل ئۇنى ئەتىۋارلىدى.

ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىم ئاخبارات سېپىگە قېتىلغان 16 يىللىق كەسپىي خىزمەت ھاياتىدا 3000 پارچىدىن ئارتۇق تۈرلۈك ژانىردىكى ئاخبارات ئەسىرىنى يازدى. 58 پارچە ئەسىرى مەملىكەت ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە ھەر خىل ئاخبارات مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. بۇ ئىككى قىسىملىق كىتابقا ئابدۇشۇكۇرنىڭ ئېلان قىلىنغان يىرىك ژانىردىكى ئاخبارات ئەسەرلىرىدىن 60 پارچىسى تاللاپ كىرگۈزۈلدى. بۇ ئەسەرلەردىن بىز بۇ ياش ئاخباراتچىنىڭ ئۆزىنى تۇرمۇش قاينىمىغا تاشلاپ، جاپالىق چېنىقىش، ئۆسۈپ يېتىلىش جەريانىنى ۋە ھايات ھەقىقەتلىرىنى قېزىشتىكى ئۈزلۈكسىز ئىزدىنىش روھىنى كۆرۈۋالالايمىز.

ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىمنىڭ ئاخبارات ئەسەرلىرىدىكى تېما ئاكتۇئاللىقى بىلەن يېزىش ئۇسلۇبىدىكى ئۆزگىچىلىكتىن مۇخبىرنىڭ ئاخبارات تېمىسىنى بايقاشتىكى ئۆتكۈر كۆزى ۋە يېزىقچىلىقتىكى ئۆزگىچە ماھارىتى ئالاھىدە گەۋدىلىنىپ تۇرىدۇ. ئۇنىڭ تاللىغان مۇنۇ تېمىلىرىغا قاراپ باقايلى: «سوئال: 20 ئايلىق ئوقۇشقا 300 مىڭ يۈەن تۆلەش ئەرزىمدۇ؟ رادىل ئابلانىڭ جاۋابى: ئەلۋەتتە ئەرزىيدۇ» ناملىق ئەسىرىدە مۇخبىر شىنجاڭ «ئارمان» كەسپىي چەكلىك شىركىتىنىڭ باش دىرېكتورى رادىل ئابلانىڭ بىر يېرىم يىللىقتىن ئارتۇقراق ئوقۇشقا 300 مىڭ يۈەن تۆلىگەنلىكىدىن ئىبارەت مۇشۇ ئۇچۇرنى بايقىۋېلىپ، ئۇيغۇر كارخانىچىلىرىدىكى ئىدىيە ئۆزگىرىشىنى جانلىق يورۇتۇپ بەرگەن؛ «قەلبى تۇتاش داھىيلار ۋە دېھقانلار» دا مۇخبىر ئەسلىدە 50 يىل مابەينىدە پارچە - پارچە خەۋەر قىلىنغان تۆت ئەۋلاد داھىيلارنىڭ شىنجاڭ دېھقانلىرىغا قىلغان غەمخورلۇقلىرىنى ناھايىتى سەزگۈرلۈك بىلەن بايقاپ، شىنجاڭ ئازاد بولغان 50 يىلدىن بۇيان مەركەزنىڭ شىنجاڭ خەلقىگە قىلغان غەمخورلۇق تارىخىنى قايىل قىلارلىق ئەكس ئەتتۇرگەن. «... 2001 - يىل 9 - ئايدىكى دوكلاتقا ئاساسلانغاندا، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئەيدىز كېسەللىكى ۋىرۇسى بىلەن يۇقۇملانغۇچىلارنىڭ سانى 5755 ئىكەن، 2005 - يىل 9 - ئايغا كەلگەندە بۇ سان كۆپىيىپ 11 مىڭدىن كۆپرەككە يېتىپ، تۆت يىلدا بىر ھەسسە ئاشقان... ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئەيدىز ۋىرۇسى بىلەن يۇقۇملانغۇچىلار ئىچىدە... ئاز سانلىق مىللەتلەر كۆپ بولۇپ، ئۇيغۇرلار ئومۇمىي ساننىڭ 89.4% نى ئىگىلەيدۇ؛ ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 99 ناھىيە، شەھەرنىڭ 80% ىدە ئەيدىز كېسەللىكى ۋىرۇسى بىلەن يۇقۇملانغۇچىلار بايقالدى...» «ئەيدىز ھاياتىمىزغا ‹قارا قول› نى سوزماقتا» ناملىق ئەسەردىكى بۇ سان - سىپىرلاردىن بىز مەۋجۇتلۇقىمىزغا، ئەۋلادىمىزنىڭ ھاياتى بىخەتەرلىكىگە تەھدىت سېلىۋات-

قان جىددىي رېئاللىقنى ھېس قىلىمىز. ئۇنىڭدىن باشقا، «تۇك
مۇنچا ئالماشتۇرۇشتىن تۇغۇلغان ئويلار»، «قىزىق نۇقتا: ئۇۋ-
چى يامانمۇ، ‹بۆرە› مۇ؟»، «مەڭگۇ ئۈزۈلمەس رىشتە»، «ھە-
دىيە خانىم، مىلىيونېر بولغۇڭىز يوقمۇ؟»، «چاقىلىق ئىككىنچى
كرورەن بولۇپ قالارمۇ» نامىلىق ئەسەرلىرىدە مۇخبىرنىڭ تېما
بايقاشتىكى سەزگۈرلۈكى كىشىنى سۆيۈندۈرىدۇ.

ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم شەخسلەر توغرىسىدا كۆپرەك ياز-
دى. يازغاندىمۇ ئۇ ئىلگىرىكى شەخس تونۇشتۇرۇشتىكى قېلىپ-
لاردىن دادىل قۇتۇلۇپ، مۇخبىرلىق كۆزىنى شەخسنىڭ نەمۇنە-
لىك ئىش ـ پائالىيىتىگىلا تىكىۋالماي، ئىچكى دۇنياسىنى قې-
زىش ۋە يورۇتۇشقا قاراتتى. شۇڭا ئۇنىڭ ئەسەرلىرىدىكى شەخس-
لەرنىڭ ھەربىر كىچىك سۆز ـ ھەرىكەتلىرىدىمۇ شەخسنىڭ ئىدى-
يىسى، ھېسسىياتى، كەيپىياتى ۋە قىممەت قارىشى ئەكس ئەتتى.
ئۇلارنىڭ ئۆزىگە خاس ئادىمىيلىكى ۋە خاراكتېرى چىن، جانلىق
پاكىتلار ۋە يارىشىملىق بەدىئىي ۋاسىتىلەر ئارقىلىق تەسىرلىك
رەۋىشتە ئۆز ئىپادىسىنى تاپتى.

مۇخبىر دۇنيانى كۆزەتكۈچى، پاكىتنى سۆزلەتكۈچى، ئۇ
ئۆز كۆزى بىلەن كۆرگەن، ئۆز قۇلىقى بىلەن ئاڭلىغان، ئۆز
يۈرىكى بىلەن ھېس قىلغان، ئۆز كاللىسى بىلەن ئويلىغان نەر-
سىلەرنى يازىدۇ. ئاخبارات ئەسىرىدىكى «مەن» ئەنە «شۇ سۆزلە-
ۋاتقان» پاكىتلارنىڭ گۇۋاھچىسى. بىز مۇخبىرنىڭ كۆزى ئارقى-
لىق بىز كۆرەلمىگەن، كۆرسەكمۇ ھېس قىلالمىغان نەرسىلەرنى
كۆرىمىز ۋە ھېس قىلىمىز. ئاخبارات ئەسىرىدە مۇخبىر «مەن»
ئارقىلىق زىيارەت ئوبيېكتى بىلەن يۈزمۇ يۈز تۇرۇپ ھېسسىيات
ۋە پىكىر ئالماشتۇرىدۇ؛ «مەن» ئارقىلىق ئاخبارات پاكىتلىرى
ئىچىگە ئوقۇرمەنلەرنى باشلاپ كىرىدۇ؛ «مەن» ئارقىلىق ئاخبا-
رات پېرسوناژلىرى ۋە ۋەقەلىرى بىلەن ئوقۇرمەنلەر ئوتتۇرىسى-
دىكى ئارىلىقنى يېقىنلاشتۇرىدۇ؛ «مەن» ئارقىلىق ئاخبارات

پاكىتلىرى ئىچىدىكى ئىچكى ئىدانى نامايان قىلىدۇ. قىسقىسى،
ئاخبارات ئەسىرى «مەن» ئارقىلىق بىزگە تېخىمۇ يېقىن بولىدـ
دۇ، يېقىملىق بولىدۇ. بۇ بىزنىڭ ئۇيغۇر ئاخباراتچىلىقىمىزدا
تەشەببۇس قىلىشقا ۋە كۈچەيتىشكە تېگىشلىك مۇھىم بىر نۇقتا.
ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىمنىڭ «ئېھ، مۇئەللىم»، «هارۋىكەش
ھەققىدە ھېكايە»، «ئىس ـ تۈتەكسىز ‹فرونت› ـ شىڭشىڭشىـ
يا» قاتارلىق ئەسەرلىرىدە «مەن» نىڭ مەۋجۇتلۇقى بىلەن ئوقۇرـ
مەنلەرگە جەلپكار ۋە قايىل قىلارلىق مۇھىت يارىتىلغان. بۇـ
نىڭدىن باشقا، ئابدۇشۇكۇرنىڭ يېزىقچىلىق ئۇسلۇبىدىمۇ بىرمۇنـ
چە جۇلالىق تەرەپلەرنىڭ بارلىقىنى كۆرۈۋالغىلى بولىدۇ. مەسىـ
لەن، ماۋزۇنى كۆركەم، ئوبرازلىق، جەلپ قىلارلىق قويۇشى،
ئەسەر قۇرۇلمىسىدىكى ئۆزگىچىلىك، تەپسىلات جەھەتتىكى ئىنـ
چىكە تاللاش، تىل جەھەتتىكى ساددا ۋە نەپىسلىكنىڭ بىرلىكى
قاتارلىق ئالاھىدىلىكلەردىن بىز ئۇنىڭ «خاسىيەتلىك قەلەم»
تۇتقان بارماقلىرىدىكى قاپارتمىلارنى تەسەۋۋۇر قىلالايمىز.

مەلۇم مەنىدىن ئېيتقاندا، مۇخبىر بولۇش راستتىنلا ئاسان
ئىش، سىز كۆرگەن، ئاڭلىغانلىرىڭىزنى ئەينەن خاتىرىلەپ قويـ
سىڭىزلا مۇخبىر بولالايسىز. پەقەت جان باقىدىغان مۇخبىرلا
بولالايسىز! لېكىن ياراملىق ياخشى مۇخبىر بولۇش ئۇنچە ئاسان
ئەمەس. بىزدە تونۇلغان يازغۇچى، شائىرنىڭ كۆپ، تونۇلغان
مۇخبىرنىڭ ئاز بولۇشىمۇ بۇ نۇقتىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ.
بەلكى مۇخبىرنىڭ مەنزىلى يازغۇچىنىڭ مەنزىلىدىن تېخىمۇ يىـ
راق ۋە مۇشكۇل بولسا كېرەك. ئابدۇشۇكۇر شىنجاڭ ئۇنىۋېرـ
سىتېتىنىڭ ئاخبارات كەسپىنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار ئىچىدىن
تۇنجى بولۇپ ئاخبارات ئەسەرلىرىنى توپلام قىلىپ جامائەتچىلىكـ
كە سۇندى. بۇ ئۇنىڭ ئانا مەكتىپىگە، ئۆزىنى تەربىيىلىگەن
ئوقۇتقۇچىلىرىغا تاپشۇرغان يەنە بىر ئىمتىھان قەغىزى. «شىنـ
جاڭ گېزىتى» دىكى ئۇستازلىرىنىڭ ئەجرىگە قايتۇرغان بىر جاۋاـ

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

بى. ئۇنى مول تۇرمۇش ماتېرىياللىرى بىلەن تەمىنلىگەن خەلق ئاممىسىغا سۇنغان مېھنەت مېۋىسى. مېنىڭچە، ئابدۇشۇكۇر بىلەن بىر سەپتە ئىشلىگەن كەسىپداشلىرى بۇنىڭدىن سۆيۈنىدۇ، ئىپتىخارلىنىدۇ، ئىز بېسىپ كېلىۋاتقان ياشلار ئۇنىڭدىن ئىلھام ۋە ئۆرنەك ئالىدۇ. جەمئىيەتكە قانداق كۆز بىلەن قاراشنى، قەلەمنى قانداق بىلەشنى ئۆگىنىدۇ. مەن ئابدۇشۇكۇر ۋە ئۇنىڭ بىلەن دەۋرداش ياش ئاخبارات خادىملىرىنىڭ كەلگۈسىگە نۇسرەت، قەلىمىگە بەركەت تىلەيمەن!

2007 - يىل ئۆكتەبىر

مۇندەرىجە

مۇخبىرنىڭ كۆزى ۋە قەلىمى 1
ئارمانلار يېلىنجايدۇ 1
«پەگاھ» دىن «تۆر» گىچە.......................... 33
گۈل ئۈنگەن ئىزلار.................................. 40
ئىس - تۈتەكسىز «فرونت» — شىڭشىڭشيا 47
بۇرچ ھەققىدە قىسسە 61
ئەڭ ئاخىرقى ئېلىشىش 74
700 مىليون يۈەن نەگە ئېقىپ كەتتى؟.............. 78
خۇشاللىق، ئەپسۇسلۇق، ئۈمىد 84
ستۇدېنتلار، كەسىپ تاللاش قارشىڭلار قاچان
ئۆزگىرىدۇ؟ 98
بىر دەستە گۈل ۋە مەسئۇلىيەت 104
دېھقان ئۇچۇن سۆزلەيمەن 109
تارىم دەريا ۋادىسىنى ئۈنىۋېرسال تۈزەشتىكى «ئىككى چوڭ
كاشىلا» 115
بايىنبۇلاق، ھۆسنۈڭگە نىمە بولدى؟................. 120
قىزىق نۇقتا: «ئۇۋچى» يامانمۇ، «بۆرە» مۇ؟ ... 127
مەڭگۈ ئۈزۈلمەس رىشتە 134
ئالتۇن توپىدىمۇ پارقىرايدۇ 143
ھەدىيە خانىم، مىليونېر بولغۇڭىز يوقمۇ؟ 153
يىللار ۋە ئىزلار 160
توك مۇنچا ئالماشتۇرۇشتىن تۇغۇلغان ئويلار 169

قەلبى تۇتاش داھىيلار ۋە دېھقانلار 177
ئەجەم ياڭرىغان چاغلار 210
يانغىنغا ئايلانغان ئۇچقۇن 217
«قىيىنچىلىق ئەڭ چوڭ بايلىق» 226
ئەيدىز ھاياتىمىزغا «قارا قول» نى سۇنماقتا.......... 237
تەمبۇر تۇتقان «قىزىلگۈل» 242
بوش كەلمە، نومچىلار 250
«ئالاھىدە كىشىلەر» ئارىسىدا 10 كۈن 263
«ئارمان» دىن چاقنىغان مەرىپەت نۇرى 285
ئەجەللىك — 10 ھالقا 293
ھايات ـ مامات دەقىقىلىرىدە............................ 299
ھەمكارلىق روھى — گۈزەل ئىقبالنىڭ «يولخېتى» ... 310

ئارمانلار يېلىنجايدۇ

مۇقەددىمە

ھەر قېتىم قۇمۇلغا مۇخبىرلىققا بېرىپ، تۇرسۇن خېلىل بىلەن ئۇچرىشىپ قالغىنىمدا، ئۆزۈمنى خۇددى ئۇنىڭغا قەرزدار كىشىدەك ھېس قىلىپ بىئارام بولۇپ كېتىمەن. چۈنكى، بۇنىڭدىن 11 يىل ئىلگىرى قۇمۇل ۋىلايىتىدە مۇخبىرلىق قىلىۋاتقىنىمدا، قۇمۇل ۋىلايىتىنىڭ، جۈملىدىن، ئاپتونوم رايوننىڭ قاتناش ئىشلىرى ئۈچۈن كاتتا تۆھپىلەرنى قوشقان داڭدار ئىسلاھاتچى تۇرسۇن خېلىلنىڭ ئىش - ئىزلىرىنى مەتبەئە يۈزىدە تونۇشتۇرۇش مەقسىتىدە تىرىشىپ - تىرمىشىپ ئون نەچچە كۈن ئەھۋال ئىگىلەپ «ئارمانلار يېلىنجايدۇ» دېگەن تېمىدا بىر پارچە چاتما تەپسىلىي خەۋەر يېزىشقا تۇتۇش قىلغانىدىم. بىراق، تۈرلۈك سەۋەبلەر زور ئۈمىد، كۈچلۈك ھاياجان ئىلكىدە باشلىغان ئىشلىرىمنى سۇغا چىلاشتۇرۇپ قويدى.

مانا ئارىدىن 11 يىل ئۆتۈپ كەتتى. ھەر قېتىم ماتېرىياللار ئارىسىدىكى ئەينى چاغدا 20 نەچچە بەت يېزىلىپ تاشلىنىپ قالغان ماقالىگە كۆزۈم چۈشكەندە ۋە ياكى تۇرسۇن خېلىل بىلەن ئۇچراشقاندا، ئۆزۈمنى مۇخبىرلىق سالاھىيىتىمگە، تۇرسۇن خېلىلغا يۈز كېلەلمەيدىغاندەك ھېس قىلىپ قالاتتىم. بىرقانچە يىلنىڭ ئالدىدا مەملىكەت بويىچە «خەلق رازى بولغان چاكار» دېگەن شەرەپكە ئېرىشكەن قۇمۇل شەھىرىنىڭ باشلىقى ئابدۇرېھىم ئابلىزنى زىيارەت قىلغاندا، ئۇ ماڭا: «مۇبادا قۇمۇلدا تۆھپىسى بار كادىر بار دېيىشكە توغرا كەلسە، تۇرسۇن ئاكىنى

بىرىنچى ئورۇنغا تىزسا بولىدۇ، شۇڭا ئۇنى تاشلاپ قويۇپ مېنى زىيارەت قىلسىڭىز مەنمۇ خىجىللىق ھېس قىلىپ قالىمەن، ئۇنىڭ قۇمۇل ۋىلايىتىگە، جۇملىدىن، شەھىرىمىزگە قىلىپ بەرگەن ئەمەلىي ئىشلىرىنى سۆزلەپمۇ تۈگەتكىلى بولمايدۇ. مۇبادا ئۇ توغرىسىدا بىرنەرسە يېزىشنى خالىسىڭىز بىز پۈتۈن كۈچىمىز بىلەن قوللايمىز» دېگەنىدى. ئۇنىڭ بۇ سۆزى قەلبىمدىكى ئىلگىرى ناھايىتى تېزلا «تۈتىشىپ» يەنە ناھايىتى تېزلا «ئۆچكەن ئوت» نى قايتا تۇتاشتۇرغاندەك بولدى. 2005 ـ يىلى ئاپرېلدا قۇمۇلدا يەنە بىر قېتىم زىيارەتتە بولغىنىمدا ۋالىي ئابلاجان ئىمىن، ۋىلايەتلىك پارتكومنىڭ ھەيئىتى، تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى ئىبادەت ھېمىت قاتارلىقلارنىڭ سەمىمىي تەۋسىيىسى مېنى ئىلى ۋادىسىدا تۇغۇلۇپ ئۆسۈپ، قۇمۇل بوستانلىقىدا ئاجايىپ يارقىن ئىزلارنى قالدۇرۇپ، ئىككىنچى سەپكە چېكىنگەن بۇ تۆھپىكار توغرىسىدا قايتا قەلەم تەۋرىتىشكە مەجبۇر قىلدى ...

داۋانبېشىدا ئۆتكەن 20 چاغان

2003 ـ يىلى چاغاننىڭ تۈنجى كۈنى. خىزمەت بىلەن گۇاڭجۇدا تۇرۇۋاتقان تۇرسۇن خېلىل سەھەردە ئورنىدىن تۇرۇپلا، قۇمۇل ۋىلايەتلىك قاتناش ئىدارىسىنىڭ ئىشخانا مۇدىرى لى يۆچۇڭگە تېلېفون ئېلىپ:

— بايرىمىڭلارغا مۇبارەك بولسۇن، ئىدارىدىكى بارلىق يولداشلارغا مەندىن بايراملىق سالام ئېيتىڭ، — دېدى.

— رەھمەت، ئىدارە باشلىقى. سالىمىڭىزنى چوقۇم يەتكۈزىمەن،— دېدى ئىشخانا مۇدىرى خۇشال ھالدا.

— داۋانبېشى داۋبەندىكى ئىشچىلاردىن ھال سوراشنىڭ تەييارلىقى پۈتتىمۇ؟ سائەت نەچچىدە يولغا چىقىسىلەر؟

— ھال سوراشنى تۈنۈگۈن تۈگىتىپ قايتىپ كەلدۇق.

— نېمە؟ ئۇ كىمنىڭ كۆرسەتمىسى؟ مەن ئۈچ كۈن ئىلگە-
رى نېمە دەپ ئورۇنلاشتۇرغان؟ ئىشچىلار قارلىق تاغدا جاپا
تارتىپ ئىشلەۋاتسا، سىلەر ئىسسىق ئۆيدە چاغان ئۆتكۈزۈۋاتام-
سىلەر؟ دەرھال شۇجى، مۇئاۋىن ئىدارە باشلىقلىرى ۋە ھەرقاي-
سى بۆلۈملەرنىڭ مەسئۇللىرىغا خەۋەر قىلىپ، ئىككى سائەت
ئىچىدە داۋبەنگە چىقىپ بولۇڭلار، مەن ئىككى سائەتتىن كېيىن
يەنە تېلېفون قىلىمەن.

— بىراق، ئىدارە باشلىقى، بىز تۈنۈگۈن ...

— بىراق - پىراق دېگەن سۆزنى ئاڭلاشقا ۋاقتىم يوق.
تۈنۈگۈنكىسى ھېساب ئەمەس، ئىدارىمىزنىڭ قائىدىسى بويىچە
ئىدارە رەھبەرلىرى ھەر يىلى چاغاننىڭ تۇنجى كۈنىنى چوقۇم
داۋانبېشى داۋبەنىدە ئۆتكۈزۈشى شەرت. ئىككى كۈن ئىدارىدە
بولمىسام، ئۇن نەچچە يىللىق قائىدىنى يوق قىلماقچىمۇ؟ —
تۇرسۇن خېلىل سۆزىنى تۈگىتىپ تېلېفون تۇرۇپكىسىنى زەردە
بىلەن قويدى.

توپتوغرا ئىككى سائەتتىن كېيىن، ئۇ داۋانبېشى داۋبەنىگە
تېلېفون قىلدى. قارشى تەرەپتىن داۋبەن باشلىقىنىڭ تونۇش
ئاۋازى ئاڭلاندى.

— ئىدارە رەھبەرلىرى كەلدىمۇ؟ — دەپ سورىدى تۇرسۇن
خېلىل.

— ھەئە، تېخى ھازىرلا يېتىپ كېلىشتى. تۈنۈگۈن كەلگەن-
دىن كېيىن، بۈگۈن قايتا ئاۋارە بولمىسىمۇ بولاتتى.

— ئۇنداق گەپ يوق، بەلگىلىمىنى ھېچقانداق ئادەمنىڭ
بۇزۇشىغا رۇخسەت يوق. مەن سىرتتا بولۇپ قېلىپ بارالمىدىم،
ئىشچىلارغا سالىمىمنى يەتكۈزۈپ قويۇڭ. تېلېفوننى ئىشخانا مۇ-
دىرىغا بېرىڭ، — دېدى تۇرسۇن خېلىل ئىشخانا مۇدىرىغا كەس-
كىن تەلەپپۇزدا.

— بۈگۈن بىر كۈننى ئىشچىلار بىلەن ئۆتكۈزۈسىلەر، ئىل-

此为试读,需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com